TOETSBLOK 1

Thema 1 & 2

Antwoordmodel voor de docent

THEMA 1

Klarna & TikTok-shops

Schulden, algoritmes en je eerste grote aankoop

THEMA 2

Fatbikes, ongelukken & diefstal

Financiële risico's & verzekeren

Leerjaar 2 kader/TL

Alle antwoorden en uitwerkingen bij de lessen en extra rekenopdrachten van dit toetsblok.

Versie november 2026

Antwoordmodel thema 1 — Klarna & TikTok-shops

Rekenopdrachten — uitwerkingen

Les 1.2

1. Antwoord: € 28 — 35 × 0,80 = €28,-.
2. Antwoord: € 16,60 — 50 - 8,50 - 24,90 = €16,60.
3. Antwoord: 25% — (80 - 60) / 80 × 100% = 25%.
4. Antwoord: 8 weken — 120 / 15 = 8 weken.
5. Antwoord: € 5,50 — Shop A: 18/3 = €6,- per stuk. Shop B: 27,50/5 = €5,50 per stuk. Shop B is voordeliger.
6. Antwoord: € 35 — 45 - 10 = €35,-.
7. Antwoord: € 26,95 — 22 + 4,95 = €26,95.
8. Antwoord: € 37,50 — 3 × 12,50 = €37,50.
9. Antwoord: € 51 — 60 × 0,85 = €51,-.
10. Antwoord: € 5,01 — 25 - 19,99 = €5,01.

Les 1.3

1. Antwoord: € 40 — 12,50 + 17,95 + 9,55 = €40,-.
2. Antwoord: € 460 — 15% van 400 = €60,-. Dat is meer dan het minimum van €40,-, dus je betaalt €60,-. Nieuwe schuld: 400 + 60 = €460,-.
3. Antwoord: 30% — (65 - 50) / 50 × 100% = 30%.
4. Antwoord: 20% — (54 - 45) / 45 × 100% = 20%.
5. Antwoord: 15% — (184 - 160) / 160 × 100% = 15%. Schuld B (20%) stijgt dus procentueel harder dan schuld C, ook al is het bedrag in euro's bij C groter.
6. Antwoord: € 70 — 15% van 30 = €4,50, dat is lager dan het wettelijk minimum van €40,-. Je rekent daarom met €40,-. Nieuwe schuld: 30 + 40 = €70,-.
7. Antwoord: € 40 — 15% van 130 = €19,50. Dat is minder dan het wettelijk minimum, dus je betaalt €40,-. Let op: voor de veertiendagenbrief zelf mag het bedrijf niets rekenen.
8. Antwoord: € 12 — 84 / 7 = €12,- per termijn.
9. Antwoord: € 105 — 15% van 65 = €9,75. Dat is minder dan €40,-, dus je betaalt €40,- incassokosten. Totaal: 65 + 40 = €105,-.
10. Antwoord: € 195 — Bij elk bedrag is 15% minder dan €40,-, dus per rekening betaal je €40,-. Openstaand: 22 + 35 + 18 = €75,-. Incassokosten: 3 × 40 = €120,-. Totaal: 75 + 120 = €195,-. Veel kleine schulden zijn dus extra duur.

Extra rekenopdrachten

Niveau 2F

1. Antwoord: € 39,60 — 45 × 0,88 = €39,60.
2. Antwoord: 10 weken — (250 - 70) / 18 = 10 weken.
3. Antwoord: € 119,88 — 9,99 × 12 = €119,88.
4. Antwoord: € 60 — 80 × 0,75 = €60,-.
5. Antwoord: 54 — 50 × 1,08 = 54.
6. Antwoord: € 3,50 — 14 / 4 = €3,50 per persoon.
7. Antwoord: € 6 — 2% van 300 = €6,-.
8. Antwoord: € 102,60 — 120 × 0,90 = €108,-. Daarna 108 × 0,95 = €102,60.

9. Antwoord: € 6,72 — 11,20 × 0,60 = €6,72.

10. Antwoord: € 180 — 7,50 × 6 × 4 = €180,-.

Oefenbank — modelantwoorden

Les 1.1

1. Wat zijn behoeften en wat zijn middelen? Geef van allebei een voorbeeld.

Behoeften zijn dingen die je wilt hebben, bijvoorbeeld nieuwe sneakers. Middelen zijn je geld en je tijd, bijvoorbeeld je zakgeld.

2. Je wilt meer dan je kunt betalen. Hoe heet dat? Kies uit: schaarste / marketing / promotie.

Schaarste. Je hebt te weinig middelen voor alles wat je wilt. Daarom moet je kiezen.

3. Noem de 4 P's van de marketingmix.

Product, Prijs, Plaats en Promotie.

4. Wat is nudging? Leg het uit in één zin.

Nudging is een duwtje van een bedrijf, zodat je sneller iets koopt zonder goed na te denken.

5. Gebruik de bron. Welk trucje zie je in dit bericht? Kies uit: klok die aftelt / sterren van andere kopers / 1-klik-knop. Waarom gebruikt de webshop dit trucje?

Een klok die aftelt ("nog 8 minuten"). De webshop wil dat Amir zich haast en de broek snel koopt, zonder er nog over na te denken.

6. Je koopt via een TikTok-shop van een bedrijf een hoodie en krijgt er na twee dagen spijt van. Wat mag je doen, en hoeveel tijd heb je?

Je hebt 14 dagen bedenktijd: je mag de hoodie zonder reden terugsturen en krijgt je geld terug (de kosten van het terugsturen kunnen voor jou zijn).

7. Een webshop zegt: "Gratis verzending vanaf €20." Jij wilt een shirt van €15. Wat doe je misschien? En welke P is dit?

Je koopt er misschien iets bij, zodat je boven de €20 komt. Zo geef je meer uit dan je van plan was. Dit is de P van Prijs.

8. Je ziet twee advertenties: één mét een 1-klik-koopknop en één zonder. Bij welke koop je sneller iets zonder na te denken? Leg uit waarom.

Bij de advertentie mét de 1-klik-knop. Je hoeft niets in te vullen, dus je hebt geen tijd om na te denken. Zo doe je sneller een impulsaankoop.

9. Een webshop zegt: "Nog maar 3 op voorraad!" Maar er liggen er nog honderden in het magazijn. Waarom doet de webshop dit?

Je denkt dat het product bijna op is. Daardoor ga je je haasten en koop je sneller. Dit is nep-schaarste: een trucje om je te laten kopen.

10. Je scrolt elke avond twee uur op TikTok. Leg uit waarom je tijd een schaars middel is.

Je hebt maar een paar uur per dag. De tijd die je scrolt, kun je niet meer gebruiken voor huiswerk, sporten of slapen.

11. Ben je het eens of oneens met deze mening? Geef één reden.

Er is geen goed of fout antwoord. Eens: de trucjes zijn oneerlijk, want je koopt dingen die je niet nodig hebt. Oneens: je kiest uiteindelijk zelf, want je kunt altijd nee zeggen.

12. Waarom geldt de bedenktijd wel bij een webshop, maar niet als je een jas koopt van een klasgenoot via Vinted?

De bedenktijd geldt alleen als je van een bedrijf koopt. Je klasgenoot is geen bedrijf.

Les 1.2

1. Wat is de economische definitie van 'koopkracht'?

Koopkracht is wat je met je geld kunt kopen. Blijft je geld gelijk en worden de prijzen hoger? Dan daalt je koopkracht.

2. Wat laat een budgetlijn precies zien?

Een budgetlijn laat zien welke combinaties van twee producten je precies kunt kopen als je al je geld uitgeeft.

3. Waarom daalt je koopkracht als je inkomen gelijk blijft, maar de prijzen stijgen?

Je hebt evenveel geld, maar alles is duurder. Voor hetzelfde geld krijg je dus minder spullen. Je koopkracht daalt.

4. Wat is het verschil tussen welvaart in enge zin en welvaart in ruime zin? Geef bij allebei een voorbeeld.

Welvaart in enge zin gaat over wat je met geld kunt kopen, bijvoorbeeld een nieuwe telefoon. Welvaart in ruime zin telt ook dingen mee die je niet kunt kopen, bijvoorbeeld vrije tijd of gezondheid.

5. Sam heeft €60,- en koopt 2 kledingstukken van €20,-. Hoeveel accessoires van €10,- kan Sam nog maximaal aanschaffen?

Sam heeft nog €60 - €40 = €20 over. Bij €10 per accessoire kan Sam nog maximaal 2 accessoires kopen.

6. Je hebt €80,- budget. Kleding kost €16,- per stuk, accessoires €8,- per stuk. Wat zijn de twee uiterste punten van de budgetlijn?

Alleen kleding: 80/16 = 5 kledingstukken. Alleen accessoires: 80/8 = 10 accessoires. De budgetlijn verbindt de punten (5,0) en (0,10).

7. Je hebt €100,- budget. Kleding kost €25,- per stuk, accessoires €5,- per stuk. Geef de twee uiterste punten van de budgetlijn.

Alleen kleding: 100/25 = 4 kledingstukken. Alleen accessoires: 100/5 = 20 accessoires. De budgetlijn verbindt de punten (4,0) en (0,20).

8. Je zakgeld blijft €50,-, maar alles wordt 10% duurder. Kun je meer of minder kopen? Leg uit.

Minder. Je hebt evenveel geld, maar alles is duurder. Je koopkracht daalt.

9. Je hebt €60. Kleding kost eerst €20 per stuk. Daarna gaat de prijs omlaag naar €10. Hoeveel kledingstukken kun je eerst maximaal kopen? En hoeveel nu?

Eerst: 60 ÷ 20 = 3 kledingstukken. Nu: 60 ÷ 10 = 6 kledingstukken. Je kunt nu twee keer zoveel kopen.

10. Je verdient €50 per maand met je bijbaan. Volgend jaar krijg je €55: dat is 10% meer. Maar alles wordt 20% duurder. Kun je meer of minder kopen? Leg uit.

Minder. Je geld stijgt met 10%, maar de prijzen stijgen met 20%. De prijzen stijgen dus harder dan je geld. Je koopkracht daalt.

Les 1.3

1. Waarom is achteraf betalen via Klarna officieel een lening (krediet)?

Je koopt nu, maar je betaalt pas later. In de tussentijd leen je dus geld van Klarna. Ook zonder rente is dat lenen (krediet).

2. Wat is het verschil tussen welvaart in 'enge zin' en 'ruime zin'?

Welvaart in enge zin gaat over wat je met geld kunt kopen. Welvaart in ruime zin telt ook dingen mee die je niet kunt kopen, zoals vrije tijd, gezondheid en rust.

3. Noem twee stappen van de escalatieladder als je een Klarna-betaling niet op tijd betaalt.

Bijvoorbeeld: eerst krijg je een herinnering. Daarna krijg je een aanmaning met nog 14 dagen. Betaal je dan nog niet, dan komen er incassokosten bij (minimaal €40).

4. Wat zijn incassokosten? En hoeveel zijn ze minimaal?

Incassokosten zijn extra kosten als je te laat betaalt, ook na de aanmaning. Ze zijn 15% van het bedrag, maar minimaal €40,-.

5. Bereken de procentuele stijging als een schuld van €30,- stijgt naar €55,-.

% verandering = (55 - 30) / 30 × 100% ~ 83,3%.

6. Een schuld van €45,- wordt ook na de veertiendagenbrief niet betaald. De incassokosten zijn 15% van de hoofdsom, met een wettelijk minimum van €40,-. Wat is de nieuwe schuld?

15% van €45 = €6,75, maar het wettelijk minimum van €40 geldt. Nieuwe schuld = €45 + €40 = €85.

7. Een schuld van €25,- stijgt door de wettelijke incassokosten naar €65,-. Bereken de procentuele stijging.

% verandering = (65 - 25) / 25 × 100% = 160%.

8. Je staat negatief in het BKR. Wat kan er later gebeuren? Noem twee dingen.

Bijvoorbeeld: je krijgt moeilijker een telefoon op afbetaling. Of je krijgt moeilijker een lening voor een auto of een huis.

9. Een vriend zegt: "Klarna is geen lening, want ik betaal geen rente." Klopt dat? Leg uit.

Nee. Je koopt nu en betaalt later, dus je leent geld. Dat is krediet, ook als je geen rente betaalt. Vanaf november 2026 gelden er daarom ook dezelfde regels als voor andere leningen.

Les 1.4

1. Hoeveel procent van de scholieren gebruikt achteraf betalen volgens het Nibud-onderzoek, en waarom is dat opvallend?

13% van de scholieren gebruikt achteraf betalen. Dat is opvallend, omdat achteraf betalen pas vanaf 18 jaar mag, terwijl de scholieren in het onderzoek 12 tot 18 jaar oud waren.

2. Noem twee argumenten vóór en twee argumenten tegen een strengere leeftijdscontrole (met een officieel ID) bij achteraf betalen.

Vóór: jongeren vullen nu vaak een andere geboortedatum in. Zo voorkom je dat ze jong al schulden krijgen. Tegen: iedereen moet meer gegevens over zichzelf afgeven. En jongeren kunnen het account van hun ouders gebruiken.

3. Wat is een Debathal-stelling, en hoe verschilt die van een gewone vraag?

Een stelling is een zin waar je het mee eens of oneens kunt zijn. Er is geen goed of fout antwoord. Het gaat erom dat je je mening goed uitlegt.

4. Noem één gegeven uit de Nibud-tabel dat jou het meest verbaast, en leg in één zin uit waarom.

Antwoord is persoonlijk, maar moet een concreet cijfer uit de tabel noemen (bijvoorbeeld dat 13% van de scholieren achteraf betaalt terwijl dat pas vanaf 18 mag) met een korte, logische toelichting waarom dat opvalt.

5. Welke nieuwe regels gelden vanaf 20 november 2026 voor achteraf betalen?

Klarna en andere aanbieders moeten eerst checken of je het kunt terugbetalen, en alle kosten duidelijk laten zien. Onder de 18 mag je niet achteraf betalen: de aanbieder moet je leeftijd controleren.

6. Leg uit waarom het belangrijk is om bij een debat naar de bron van je cijfers te kijken (bijvoorbeeld Nibud versus een willekeurige website).

Een bekende bron zoals het Nibud onderzoekt het zorgvuldig. Een willekeurige website kan cijfers verzinnen. Met een betrouwbare bron is je argument sterker.

7. Bedenk een tegenargument op de stelling dat betaaldiensten de leeftijd verplicht met een officieel ID moeten controleren.

Bijvoorbeeld: dan moet iedereen, ook volwassenen, bij elke aankoop meer persoonsgegevens afgeven. Dat is slecht voor de privacy en maakt kopen omslachtiger, terwijl jongeren alsnog kunnen uitwijken naar het account

van hun ouders.

8. Is dit een feit of een mening? A: "13% van de scholieren betaalt achteraf." B: "Achteraf betalen is dom." Leg uit hoe je het verschil ziet.

A is een feit: je kunt het controleren in het onderzoek. B is een mening: iemand vindt dat, maar een ander kan er anders over denken.

Les 1.5

1. Wat is een budget?

Een overzicht van hoeveel geld je verwacht binnen te krijgen en hoeveel je verwacht uit te geven.

2. Wat is een spaardoel?

Een bedrag dat je apart wilt zetten voor iets specifieks, bijvoorbeeld een nieuwe telefoon.

3. Noem één manier om minder aan impulsaankopen uit te geven.

Bijvoorbeeld: een dag wachten voor je iets koopt, of notificaties van webshops uitzetten.

4. Waarom helpt het om een spaardoel een naam en een bedrag te geven, in plaats van gewoon "een beetje sparen"?

Een concreet doel (bijv. "€120 voor koptelefoon X") maakt het makkelijker om te zien hoeveel je nog nodig hebt en hoe lang het duurt, waardoor je gemotiveerder blijft dan bij een vaag doel.

5. Je verdient €40,- per maand aan zakgeld/bijbaantje en wilt over 4 maanden €100,- gespaard hebben. Hoeveel moet je gemiddeld per maand opzijzetten?

€100 / 4 = €25,- per maand.

6. Wat is het verschil tussen een vast bedrag sparen en "sparen wat er overblijft"?

Bij een vast bedrag zet je meteen een vast deel opzij (bijvoorbeeld bij ontvangst van je zakgeld), bij "wat er overblijft" spaar je vaak niets, omdat er toch weinig overblijft na andere uitgaven.

Antwoordmodel thema 2 — Fatbikes, ongelukken & diefstal

Rekenopdrachten — uitwerkingen

Les 2.2

1. Antwoord: 16 — 200 × 0,08 = 16 schadegevallen.
2. Antwoord: € 8.000 — 16 × 500 = €8.000,-.
3. Antwoord: € 9.600 — 8.000 × 1,20 = €9.600,-.
4. Antwoord: € 48 — 9.600 / 200 = €48,- per persoon.
5. Antwoord: € 9.000 — 150 × 60 = €9.000,-.
6. Antwoord: € 6.750 — 9.000 × 0,75 = €6.750,-.
7. Antwoord: € 108 — 0,12 × 900 = €108,-.
8. Antwoord: 8% — 32 / 400 × 100% = 8%.
9. Antwoord: 25 — 250 × 0,10 = 25 schadegevallen.
10. Antwoord: € 60 — 4.800 / 80 = €60,- per persoon.

Les 2.3

1. Antwoord: € 112 — 0,08 × 1.400 = €112,-.
2. Antwoord: € 168 — 112 × 1,5 = €168,-.
3. Antwoord: € 210 — 168 × 1,25 = €210,-.
4. Antwoord: € 178,50 — 210 × 0,85 = €178,50.
5. Antwoord: € 150 — 0,075 × 2.000 = €150,-.
6. Antwoord: € 126 — 90 × 1,4 = €126,-.
7. Antwoord: € 130 — 156 / 1,2 = €130,-.
8. Antwoord: € 198 — 220 × 0,90 = €198,-.
9. Antwoord: 30% — (260 - 200) / 200 × 100% = 30%.
10. Antwoord: 12% — 192 / 1.600 × 100% = 12%.

Extra rekenopdrachten

Niveau 2F

1. Antwoord: € 165 — 0,15 × 1.100 = €165,-.
2. Antwoord: 18 — 120 × 0,15 = 18 schadegevallen.
3. Antwoord: € 8 — 96 / 12 = €8,- per maand.
4. Antwoord: € 36 — 45 × 0,80 = €36,-.
5. Antwoord: € 15 — 0,10 × 150 = €15,- korting.
6. Antwoord: 15 — 250 × 0,06 = 15 mensen.
7. Antwoord: € 108 — 0,06 × 1.800 = €108,-.
8. Antwoord: € 525 — 600 - 75 = €525,-.
9. Antwoord: € 540 — 180 × 3 = €540,-.
10. Antwoord: € 360 — Eigen risico = 0,10 × 400 = €40,-. Uitkering = 400 - 40 = €360,-.

Oefenbank — modelantwoorden

Les 2.1

1. Leg het verschil uit tussen 'onzekerheid' en 'risico'.

Bij onzekerheid weet je niet wat er gebeurt, en je kunt de kans niet uitrekenen. Bij risico weet je ook niet wat er gebeurt, maar je kunt de kans wel uitrekenen met cijfers van vroeger.

2. Waarom kan een verzekeraar iets verzekeren dat een risico is, maar niet iets dat pure onzekerheid is?

Een verzekeraar heeft cijfers nodig om de kans en een eerlijke prijs uit te rekenen. Bij onzekerheid zijn er geen cijfers.

3. Noem twee redenen waarom het aantal fatbike-ongelukken de afgelopen jaren zo sterk is gestegen.

Bijvoorbeeld: fatbikes zijn enorm in populariteit gestegen (meer fatbikes op straat = meer kans op ongelukken), en fatbikes kunnen relatief hard en zijn zwaar, waardoor de gevolgen van een ongeluk ernstiger zijn.

4. Wat is het verwachte schadebedrag, en hoe bereken je het?

Het verwachte schadebedrag reken je uit met: kans × gevolg (de schade in euro's).

5. Een fatbike van €1.200,- heeft 10% kans om dit jaar gestolen te worden. Bereken het verwachte schadebedrag.

Verwacht schadebedrag = kans × gevolg = 0,10 × €1.200 = €120,-.

6. Noem een voorbeeld van onzekerheid (niet-verzekerbaar) en een voorbeeld van risico (wel-verzekerbaar) rondom fatbikes.

Onzekerheid: of fatbikes over vijf jaar verboden worden. Daar zijn geen cijfers over. Risico: de kans dat een fatbike dit jaar wordt gestolen. Die kans kun je uitrekenen met cijfers van vroeger.

7. Een fatbike van €900,- heeft 15% kans om dit jaar schade op te lopen. Bereken het verwachte schadebedrag.

Verwacht schadebedrag = 0,15 × €900 = €135,-.

8. Tim zegt: "Mijn fatbike is dit jaar niet gestolen. Dus de verzekeraar rekent met een verkeerde kans." Klopt dat? Leg uit.

Nee. De verzekeraar rekent met een gemiddelde van een grote groep. Bij Tim gebeurde toevallig niets, maar bij anderen wel. Voor één persoon blijft het toeval.

Les 2.2

1. Wat is de economische definitie van 'risicospreiding'?

Bij risicospreiding doen veel mensen samen mee in één groep. Iedereen betaalt een klein bedrag (de premie). Zo hoeft niemand een grote schade alleen te betalen.

2. Leg uit wat 'solidariteit' binnen een verzekering betekent, met een voorbeeld van fatbikes.

Solidariteit betekent dat iedereen meebetaalt, ook als je zelf geen schade hebt. Bijvoorbeeld: iemand met een goed slot betaalt via de premie mee aan de gestolen fatbike van iemand anders.

3. Wat is een verzekeringspool?

Een pool is de groep mensen die samen bij een verzekeraar verzekerd zijn. Met hun premies wordt de schade van de mensen met pech betaald.

4. Waarom betaal je premie, ook als je zelf nooit schade hebt?

Met de premies van iedereen betaalt de verzekeraar de schade van de mensen die pech hebben. Jij hebt ook zekerheid: krijg jij pech, dan helpt de groep jou.

5. Een pool van 300 fatbike-eigenaren heeft 10% kans op diefstal per jaar, met een gemiddeld schadebedrag van €650,-. Bereken de totale schadelast van de pool.

Aantal schadegevallen = 300 × 0,10 = 30. Totale schadelast = 30 × €650 = €19.500,-.

6. Een pool van 200 fatbike-eigenaren heeft 8% kans op diefstal per jaar, met een gemiddeld schadebedrag van €700,-. Bereken de totale schadelast van de pool.

Aantal schadegevallen = 200 × 0,08 = 16. Totale schadelast = 16 × €700 = €11.200,-.

7. Een pool van 100 mensen heeft samen €4.000,- schade. Hoeveel premie betaalt ieder, zonder de kosten van de verzekeraar?

€4.000 ÷ 100 = €40,- per persoon.

Les 2.3

1. Wat is een 'risicofactor'? Noem twee voorbeelden die relevant zijn bij een fatbikeverzekering.

Een risicofactor is een kenmerk dat de kans op schade groter of kleiner maakt. Voorbeelden bij fatbikes: de leeftijd van de bestuurder, het wel of niet hebben van een goedgekeurd slot, en de woonplaats (hoog- of laag-risicogebied).

2. Waarom betaalt een jongere bestuurder vaak een hogere premie dan een volwassen bestuurder, voor dezelfde fatbike?

Uit data blijkt dat jongere bestuurders vaker betrokken zijn bij ongelukken, onder andere door minder verkeerservaring en risicovoller gedrag. Een hoger risico op schade leidt tot een hogere premie.

3. Waarom weigeren sommige verzekeraars fatbikes te verzekeren?

Fatbikes worden veel vaker gestolen en er gebeuren meer ernstige ongelukken mee. Sommige verzekeraars vinden dat risico te groot. Ze verzekeren fatbikes dan niet.

4. Wat is het effect van een goedgekeurd slot op de premie van een fatbikeverzekering?

Een goedgekeurd slot verlaagt het risico op diefstal, waardoor de premie meestal lager uitvalt.

5. Noem twee risicofactoren die de premie van een fatbikeverzekering kunnen verhogen.

Bijvoorbeeld: een jonge leeftijd van de bestuurder en het wonen in een gebied met veel diefstal.

6. Wanneer is een fatbike wettelijk geen fiets meer, maar een motorrijtuig (net als een brommer)?

Als hij is opgevoerd: hij gaat sneller dan 25 km/u, of hij heeft een gashendel zodat je niet hoeft te trappen.

7. Een verzekeraar mag de premie laten afhangen van je leeftijd, maar niet van je geslacht. Leg uit waarom leeftijd wél mag.

Bij leeftijd is de kans op schade echt anders. Bij geslacht heeft de rechter gezegd dat het niet mag.

8. Een fatbike van €2.000,- heeft een basispremie van 8% van de waarde. Bereken de basispremie.

Basispremie = 0,08 × €2.000 = €160,-.

9. Leg uit waarom een GPS-tracker de premie kan verlagen, ook al verandert de fatbike zelf niet.

Met een GPS-tracker vind je een gestolen fatbike makkelijker terug. Dan hoeft de verzekeraar minder vaak te betalen. Minder risico betekent een lagere premie.

10. Wat is een 'eigen risico', en hoe beïnvloedt dit de hoogte van de premie?

Het eigen risico is het bedrag dat je bij schade altijd zelf betaalt. Kies je een hoger eigen risico, dan wordt je premie lager.

11. Een fatbike van €1.500,- heeft een basispremie van 7% van de waarde. Bereken de basispremie.

Basispremie = 0,07 × €1.500 = €105,-.

12. Sanne (13) rijdt met een opgevoerde fatbike een voetganger aan. Die breekt zijn been en kan

maanden niet werken. Leg uit wie de schade moet betalen, en waarom de aansprakelijkheidsverzekering (AVP) van haar ouders niet helpt.

Sanne is jonger dan 14, dus haar ouders moeten betalen. Een opgevoerde fatbike is wettelijk een brommer. De AVP betaalt geen schade met een brommer. Haar ouders moeten de schade dus zelf betalen.

13. De basispremie is €100,-. De leeftijdsfactor is 1,5. Bereken de premie.

€100 × 1,5 = €150,-.

14. Wat is het verschil tussen een regelgebaseerd systeem en een AI-systeem dat op statistiek is gebaseerd? Gebruik het voorbeeld van de fatbikepremie.

Bij regels bedenken mensen de regels, bijvoorbeeld: jong = keer 1,5. Bij AI zoekt de computer zelf patronen in oude schadegevallen.

Les 2.4

1. Wat is 'moreel wangedrag' (moral hazard)? Geef een voorbeeld met een fatbike.

Moreel wangedrag betekent dat je minder voorzichtig wordt omdat je verzekerd bent. Bijvoorbeeld: je zet je fatbike minder vaak op slot, want de verzekeraar betaalt toch.

2. Noem twee manieren waarop verzekeraars proberen moreel wangedrag te beperken.

Bijvoorbeeld: een eigen risico, zodat je zelf ook een deel betaalt. Of een regel dat je alleen geld krijgt met een goedgekeurd slot. Of korting als je een GPS-tracker hebt.

3. Beschrijf in eigen woorden het patroon in het aantal fatbike-zaken bij DAS tussen 2022 en 2025. Wat meten deze cijfers precies?

Het aantal zaken stijgt elk jaar heel hard: van 7 in 2022 tot 501 in 2025. Let op: het zijn geen ongelukken, maar zaken waarvoor mensen hulp vroegen aan DAS.

4. Wat is een eigen risico?

Het bedrag dat de verzekerde bij schade altijd zelf betaalt, voordat de verzekeraar de rest vergoedt.

5. Waarom kan een verzekerde minder voorzichtig worden nadat hij verzekerd is?

Omdat de verzekeraar de schade betaalt. Dan voel je minder dat je voorzichtig moet zijn.

6. Gebruik de bron. Is deze uitspraak een feit of een mening? Leg uit.

Een mening: dat het "niet eerlijk" zou moeten zijn, is een persoonlijke opvatting van de verzekerde, geen objectief, controleerbaar feit.

7. Bereken hoeveel procent het aantal fatbike-zaken bij DAS is gestegen van 2024 naar 2025.

(501 - 238) ÷ 238 × 100% ~ 110%. Het aantal zaken is meer dan verdubbeld.

8. In de tabel gebruikt/gebruiken "verzekerd zonder eigen risico" en "verzekerd met eigen risico" een verschillend slotgebruik. Verklaar dit verschil met het begrip moreel wangedrag.

Zonder eigen risico betaal je zelf niets bij diefstal. Dan vind je een slot minder belangrijk. Met een eigen risico moet je zelf een deel betalen. Dan gebruik je je slot vaker.

9. Waarom kan een goedgekeurd-slot-verplichting in een polisvoorwaarde moreel wangedrag verminderen?

Zonder goedgekeurd slot krijg je geen geld als je fatbike wordt gestolen. Dus blijf je je fatbike goed op slot zetten.

10. Stel: in een gemeente stijgt het aantal fatbike-ongelukken van 150 in het ene jaar naar 340 in het jaar erna. Bereken de procentuele stijging.

(340 - 150) / 150 × 100% ~ 126,7%.

11. Leg uit waarom een premiekorting voor een GPS-tracker moreel wangedrag kan tegengaan.

Met een GPS-tracker krijg je korting. Je hebt dus zelf voordeel als je veilig bent. Daardoor blijf je beter opletten.

Les 2.5

1. Wat is een aansprakelijkheidsverzekering?

Een verzekering die schade dekt die jij per ongeluk bij een ander veroorzaakt.

2. Vanaf welke leeftijd ben je in Nederland verplicht een eigen zorgverzekering te hebben?

Vanaf 18 jaar.

3. Noem een verzekering die voor een fatbike- of scooterbezitter handig kan zijn.

Bijvoorbeeld een diefstalverzekering of een aansprakelijkheidsverzekering.

4. Waarom is een aansprakelijkheidsverzekering (AVP) voor bijna iedereen verstandig, ook als je zelf weinig geld hebt?

Als je per ongeluk schade bij een ander veroorzaakt, kan die schade (bijvoorbeeld bij een auto-ongeluk) veel hoger zijn dan je zelf ooit zou kunnen betalen; de verzekering beschermt je tegen zo'n grote, onvoorspelbare kostenpost.

5. Wat is het verschil tussen een verplichte en een vrijwillige verzekering? Geef van elk een voorbeeld.

Een verplichte verzekering moet je wettelijk afsluiten (bijvoorbeeld de basiszorgverzekering vanaf 18 jaar); een vrijwillige verzekering kies je zelf, zoals een fietsverzekering.